

Generalitat
de Catalunya

Enquesta ciutadana sobre les infermeres i els infermers de Catalunya Informe de resultats

Gener de 2025

participa.gencat.cat

Unitat impulsora de la iniciativa participativa

Gerència de Cures Infermeres del Servei Català de la Salut

Unitat que acompanya

Secretaria d'Atenció Sanitària i Participació

Contingut

1. Introducció	1
1.1. Antecedents i context	1
1.2 Objectius de la iniciativa participativa	1
2. Disseny del procés	3
2.1 Fase d'informació	3
2.2 Fase de participació	3
2.2.1 Participació en línia	4
3. Resposta a la iniciativa participativa	5
3.1 Introducció	5
3.2 Xifres globals	5
4. Resultats quantitatius del qüestionari	7
4.1 Bloc 1: Sobre les actuacions de les infermeres a Catalunya	7
4.2 Bloc 2: Sobre els valors de les infermeres i els infermers	10
4.3 Bloc 3: Sobre les infermeres i els infermers del futur a Catalunya	11
5. Conclusions	13
Annex I. Qüestionari	14

1. Introducció

Les infermeres representen la majoria del personal sanitari actual i exerceixen un paper clau en la transformació del sistema de salut. És crucial assegurar que la seva visió estigui integrada a tots els nivells de la presa de decisions i en totes les polítiques públiques de salut.

En el marc de l'elaboració de l'Estratègia de benestar, salut i cures de Catalunya, resulta necessari dur a terme una iniciativa participativa per a sumar-hi les preferències i expectatives de la ciutadania. L'Estratègia establirà la visió d'on haurien d'estar les infermeres d'aquí a 25 anys i les línies clau per aconseguir-ho en els propers 5 anys.

Amb l'objectiu de promoure un espai per posar en comú les principals línies estratègiques que ha de seguir l'Estratègia de benestar, salut i cures de Catalunya, s'ha creat un qüestionari de participació ciutadana per recollir l'opinió sobre els valors, les conductes i les expectatives relatives a les infermeres i els infermers de Catalunya.

1.1. Antecedents i context

Les transformacions demogràfiques, socials, assistencials, tecnològiques i econòmiques que estem experimentant en l'actualitat situen el sistema sanitari davant de nous reptes. L'envelliment de la població, l'increment de malalties cròniques i la creixent demanda de serveis de salut exerceixen una pressió addicional sobre els recursos sanitaris existents. Això requereix una transformació profunda del model sanitari per adaptar-lo adequadament a aquests canvis.

Des de la perspectiva dels professionals sanitaris, aquesta transformació implica una evolució de tot el personal compromès amb el benestar de la comunitat i la prestació de cures de salut.

En resposta a les creixents inquietuds i demandes sobre la manca de professionals d'infermeria i el reconeixement d'aquesta professió, és imprescindible valorar els punts forts del sistema actual per reforçar-los i consolidar-los, alhora que es valora la visió de futur necessària per avançar cap a una transformació del sistema.

1.2 Objectius de la iniciativa participativa

Amb aquesta iniciativa participativa es vol conèixer i comprendre la percepció i les expectatives que les persones usuàries del sistema català de salut tenen sobre el paper que desenvolupen els infermers i les infermeres.

Específicament, els objectius s'han centrat en:

- Recollir les preferències i expectatives de la ciutadania sobre les infermeres i els infermers del sistema català de salut.
- Recollir el punt de vista de la ciutadania sobre quin ha de ser el paper dels infermers i de les infermeres en els propers anys.

2. Disseny del procés

A través d'un mecanisme telemàtic d'escolta activa, s'ha recollit la percepció del grau d'importància que té la ciutadania envers els valors i les actuacions de la professió infermera. També s'ha preguntat sobre el paper que aquesta professió ha de tenir en el sistema català de salut en els propers anys.

Aquest qüestionari s'ha estructurat prenent com a base els valors fonamentals recollits en el Codi d'ètic de les infermeres i dels infermers de Catalunya, que inclouen la responsabilitat, l'autonomia, la intimitat i la confidencialitat, la justícia social i el compromís professional.

2.1 Fase d'informació

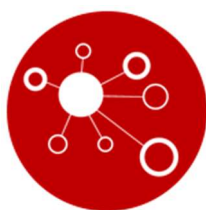

Durant la fase participativa, s'ha endegat una campanya comunicativa per tal de donar a conèixer aquesta iniciativa adreçada a la ciutadania a títol individual i també a d'altres agents d'interès del sistema de salut.

D'entre les accions que s'han realitzat, en destaca la difusió a la pàgina web i a les xarxes socials corporatives del Departament de Salut, la publicació d'una nota de premsa¹ i l'enviament d'una tramesa institucional des de la Gerència de Cures Infermeres a les direccions infermeres de les entitats proveïdores i des de la

Secretaria d'Atenció Sanitària i Participació del Departament de Salut, al Consell de Salut de Catalunya i al Consell Consultiu de Pacients de Catalunya.

2.2 Fase de participació

El qüestionari s'ha dividit en tres blocs per facilitar una anàlisi alineada amb aquests principis:

- Bloc 1: Sobre les actuacions de les infermeres i dels infermers a Catalunya.
- Bloc 2: Sobre els valors de les infermeres i dels infermers.
- Bloc 3: Sobre les infermeres i els infermers del futur a Catalunya.

En relació amb les propostes recollides a través dels camps oberts, ha calgut tenir en compte les observacions següents:

- Que s'hagin formulat des d'una perspectiva transversal.
- Que s'hagin enfocat en "què" és necessari incorporar per facilitar les transformacions requerides.

¹ <https://govern.cat/salaprensa/notes-premsa/607622/un-estudi-pioner-mostra-com-els-ajuts-de-salut-a-la-recerca-infermera-generen-millors-en-la-professio-i-augmenten-l-impacte-en-la-practica-assistencial>

- Que s'hagin evitat referències a temes personals o específics de serveis o centres.

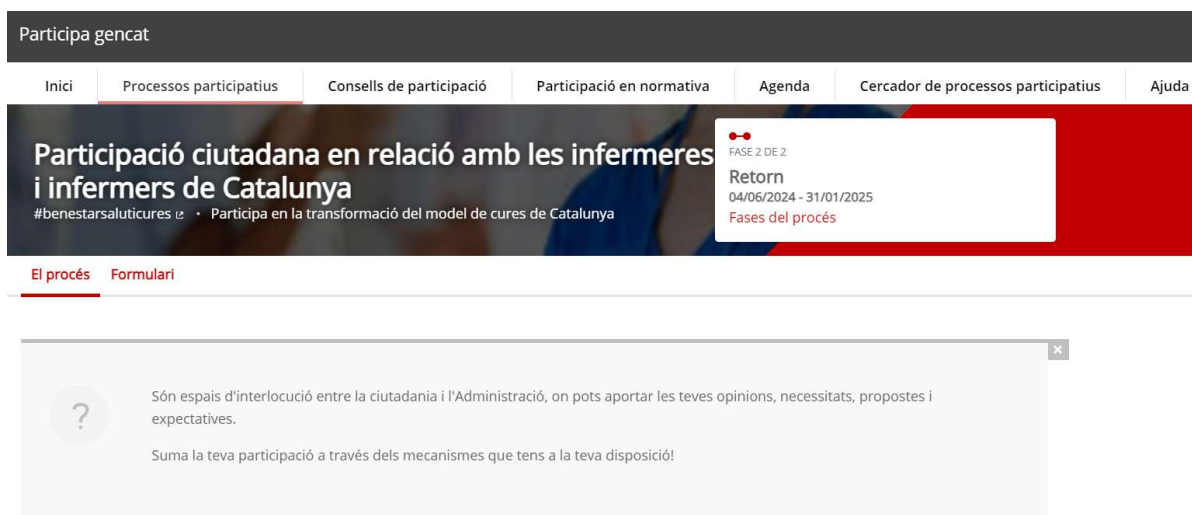
2.2.1 Participació en línia

El qüestionari ha estat obert al portal de la Generalitat de Catalunya, [Participa.gencat.cat](https://participa.gencat.cat), del 13 de maig al 3 de juny de 2024, moment en que s'ha procedit a la recollida de dades.

Ha estat disponible en català i en castellà, i el temps estimat per a respondre'l ha estat d'uns 5-7 minuts.

Cap de les preguntes, tret de les inicials dirigides a recollir el gènere, l'edat i el municipi de residència de la persona participant, ha estat de resposta obligatòria.

The screenshot shows the 'Participa gencat' website interface. At the top, there is a navigation menu with options: 'Inici', 'Processos participatius' (highlighted), 'Consells de participació', 'Participació en normativa', 'Agenda', 'Cercador de processos participatius', and 'Ajuda'. The main content area features a banner for 'Participació ciutadana en relació amb les infermeres i infermers de Catalunya' with the hashtag #benestarsaluticures and the text 'Participa en la transformació del model de cures de Catalunya'. A 'Return' button is visible with the dates '04/06/2024 - 31/01/2025' and 'Fases del procés'. Below the banner, there are two tabs: 'El procés' (highlighted) and 'Formulari'. A light gray box contains a question mark icon and the text: 'Són espais d'interlocució entre la ciutadania i l'Administració, on pots aportar les teves opinions, necessitats, propostes i expectatives. Suma la teva participació a través dels mecanismes que tens a la teva disposició!'.

Font: imatge de la iniciativa ubicada al portal [Participa.gencat.cat](https://participa.gencat.cat), a l'adreça web: <https://participa.gencat.cat/processes/benestar-salut-cures>

3. Resposta a la iniciativa participativa

3.1 Introducció

En aquest apartat es detallen les característiques de les persones que han pres part en la iniciativa.

3.2 Xifres globals

A continuació es presenta un resum de les xifres de participació en funció del gènere amb el qual s'identifiquen les persones participants, de la seva edat i del territori de residència.

En total, hi han participat 744 persones, de les quals la gran majoria s'identifiquen com a dones, representant gairebé el 80% de les respostes. La franja d'edat més nombrosa es troba entre els 35 i els 65 anys.

Taula 1. Persones participants segons gènere i edat

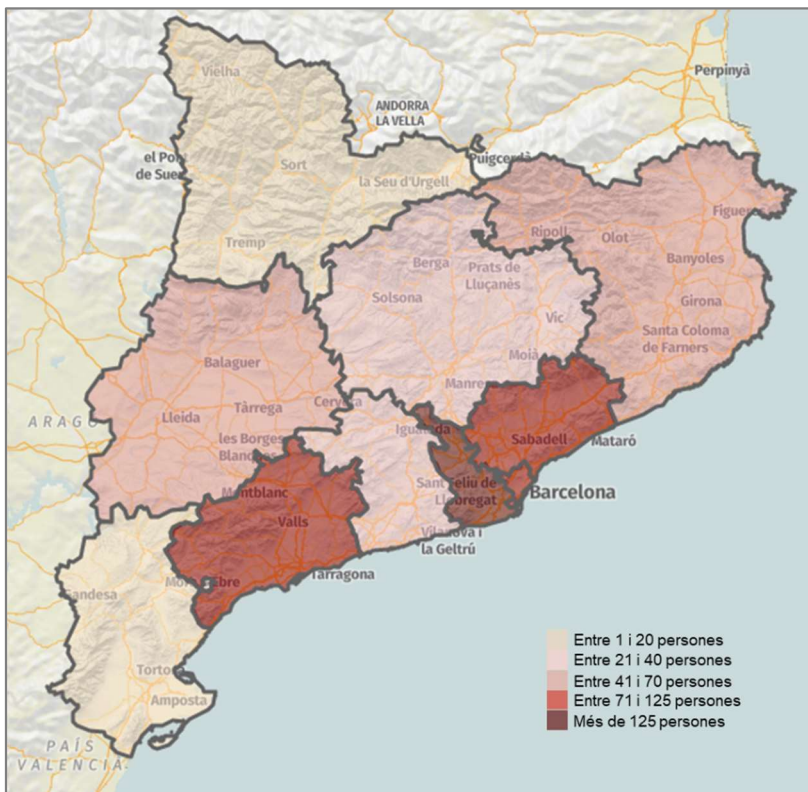
	Femení	Masculí	No binari	Prefereix no dir-ho	Total
Menys de 35 anys	7,3%	2,3%	0,0%	0,0%	9,5%
Entre 35 i 50 anys	35,3%	4,8%	0,0%	0,3%	40,5%
Entre 50 i 65 anys	29,2%	8,5%	0,1%	0,1%	37,9%
Més de 65 anys	7,0%	4,8%	0,1%	0,1%	12,1%
Total	78,8%	20,4%	0,3%	0,5%	100,0%

Taula 2. Regió Sanitària (RS) del Servei Català de la Salut on viuen les persones que hi han participat*

	Nre. de respostes al qüestionari	% de representació de l'RS en les respostes	Població de referència per RS	% de distribució població de Catalunya
Alt Pirineu i Aran	6	0,81%	72.286	0,90%
Barcelona Ciutat	124	16,67%	1.717.928	21,45%
Camp de Tarragona	124	16,67%	552.074	6,89%
Catalunya Central	26	3,49%	438.652	5,48%

Girona	46	6,18%	916.570	11,44%
Lleida	64	8,60%	379.710	4,74%
Metropolitana Nord	123	16,53%	2.108.882	26,33%
Metropolitana Sud	147	19,76%	1.159.084	14,47%
Penedès	36	4,84%	480.296	6,00%
Terres de l'Ebre	11	1,48%	185.179	2,31%
Altres	37	4,97%	-	0,00%
Total	744	100%	8.010.661	100%

*La informació sobre l'RS de les persones participants s'ha obtingut de relacionar el camp sobre el municipi de residència amb l'RS corresponent.

És destacable que la majoria de les respostes provenen de les regions sanitàries de Barcelona Metropolitana Sud (19,76%), seguides per Barcelona Ciutat i Camp de Tarragona, amb un 16,67% cadascuna, i Barcelona Metropolitana Nord (16,53%).

S'ha aconseguit una representació de les 10 regions sanitàries, que mostra una tendència similar a la de la població de referència de cada regió.

Figura 1. Regió sanitària on viuen les persones que hi han participat. Font: elaboració pròpia creada amb el programa *Instamaps*.

4. Resultats quantitatius del qüestionari

A continuació es presenten els resultats de l'exploració de les respostes a cada una de les preguntes.

4.1 Bloc 1. Sobre les actuacions de les infermeres a Catalunya

En aquest primer bloc s'han plantejat diferents situacions amb què la ciutadania es pot trobar quan accedeix al sistema de salut de Catalunya. Per a donar-hi resposta, la persona participant ha hagut de triar entre les opcions: "Molt important", "Important", "M'és indiferent", "Poc important" i "Gens important".

Taula 3. Valoració de la importància envers diferents situacions (% segons l'opció de resposta)

Descripció de la situació	Molt important	Important	M'és indiferent	Poc important	Gens important	En blanc
Que la infermera tingui els coneixements i les habilitats per proporcionar cures de qualitat, respecti la vostra dignitat i protegeixi els vostres drets.	87,2%	6,6%	0,3%	0,9%	3,5%	1,5%
Que la infermera us recordi la importància de l'autocura, us recomani hàbits saludables i us faci sentir capaç per cuidar-vos.	75,3%	16,7%	1,3%	2,0%	3,2%	1,5%
Que en un possible escenari en què us trobeu en un procés de final de vida, és important que la infermera s'hi involucri i vetlli perquè es respectin les vostres creences, valors i voluntats anticipades.	78,9%	12,2%	1,2%	1,7%	4,0%	1,9%
Que la infermera us proporcioni informació precisa sobre el vostre estat de salut, i s'asseguri que l'enteneu en un entorn còmode i	78,6%	12,5%	2,3%	1,7%	3,5%	1,3%

Descripció de la situació	Molt important	Important	M'és indiferent	Poc important	Gens important	En blanc
proper, perquè pugueu prendre lliurement les vostres decisions.						
Que la infermera us orienti en la planificació de les vostres decisions de salut i, en cas que no tingueu la capacitat de decidir, vetlli per les vostres preferències.	69,2%	20,0%	2,6%	2,7%	3,6%	1,9%
Que la infermera eviti jutjar les vostres creences i valors, assegurant-se que els vostres pensaments i emocions es respectin.	77,3%	13,7%	2,0%	1,3%	3,8%	1,9%
Que la infermera actuï amb discreció i respecti la privacitat sobre el vostre estat de salut, mantenint la confidencialitat dins i fora del seu àmbit professional.	82,8%	9,5%	0,9%	1,1%	3,4%	2,3%
Que la infermera actuï amb una visió inclusiva i diversa i us tracti d'igual forma sigui quin sigui el vostre estat de salut, edat, gènere, lloc d'origen, creences i opinions, entre altres.	80,6%	11,0%	1,6%	1,2%	3,6%	1,9%
Que la infermera promogui el treball en equip i mantingui un tracte respectuós i col·laboratiu amb les seves companyes de professió i amb d'altres professionals.	72,2%	16,9%	3,2%	1,7%	3,8%	2,2%
Que la infermera es comprometi amb l'aprenentatge i la formació continuus, i també amb els dels altres, per oferir una atenció sanitària de qualitat.	75,5%	15,6%	1,5%	1,2%	3,8%	2,4%
Que la infermera promogui l'ús responsable i eficient dels recursos i eduqui sobre la sostenibilitat	57,4%	25,1%	7,8%	3,2%	4,0%	2,4%

Descripció de la situació	Molt important	Important	M'és indiferent	Poc important	Gens important	En blanc
ambiental, contribuint així a millorar el nostre entorn.						
Que, en l'àmbit comunitari, la infermera es comuniqui amb la ciutadania amb honestat, claredat i precisió, en qualsevol dels canals que utilitzi.	70,0%	19,8%	2,7%	1,7%	3,4%	2,4%
Que la infermera actuï amb eficiència i efectivitat, elaborant estratègies que garanteixin les cures infermeres estrictament necessàries.	73,3%	16,1%	2,8%	1,6%	3,9%	2,3%
Que la infermera participi en organismes professionals per defensar els valors i principis de la professió.	66,0%	18,8%	6,0%	2,8%	3,8%	2,6%

En acabar, les persones participants podien afegir temes que tinguessin una especial importància i que haguessin trobat a faltar, a través d'una pregunta oberta, amb un màxim de 600 caràcters.

208 persones, el 28%, han respost aquesta pregunta oberta.

En relació amb la participació obtinguda d'aquest bloc, es conclou que existeix una demanda significativa per **millorar el reconeixement professional de les infermeres**, posant en relleu la seva dedicació i competència. Les **condicions laborals** han estat percebudes com una prioritat essencial per millorar, amb èmfasi en la necessitat d'horaris de treball més humans i un entorn que promogui el benestar de les infermeres. També hi ha hagut un intens suport per garantir que les infermeres disposin de l'**autonomia** necessària per oferir cures de qualitat sense restriccions excessives.

La **formació continuada** es destaca com una necessitat important, subratllant la importància de proporcionar formació contínua i especialitzada per mantenir les infermeres actualitzades i millorar-ne els serveis.

Encara que amb un menor volum d'opinions, es recolza la **participació activa de les infermeres** en les decisions de salut i l'assumpció de rols de lideratge en els equips assistencials.

4.2 Bloc 2. Sobre els valors de les infermeres i els infermers

En aquest segon bloc s'ha fet referència a 5 valors essencials de les infermeres i dels infermers de Catalunya per ordenar-los de major a menor importància.

Taula 4. Priorització envers els valors essencials de les infermeres (% segons l'ordre de resposta). Nota: l'anàlisi s'ha realitzat per columnes.

Valor essencial de les infermeres	Ordre de prioritització				
	1a	2a	3a	4a	5a
Compromís professional: les infermeres reconeixen la importància de la professió infermera en el si de la societat i, per això, assoleixen el compromís de desenvolupar-la i millorar-la.	39,0%	15,9%	13,4%	15,2%	16,5%
Justícia social: les infermeres es comprometen a tractar les persones amb igualtat i garantir un accés equitatiu a les cures infermeres, tenint present la globalitat de la societat i afavorint el bé comú.	31,2%	35,8%	17,5%	9,1%	6,5%
Intimitat i confidencialitat: les infermeres reconeixen la importància de preservar la intimitat i la confidencialitat i protegeixen aquests drets en la relació professional per tal de garantir el benestar de la persona atesa en el procés de cures, en el marc d'una relació de confiança.	13,8%	20,7%	35,8%	21,9%	7,8%
Autonomia: les infermeres reconeixen l'autonomia de les persones i, per tant, respecten el seu dret a ser informades i a prendre lliurement les seves decisions.	13,7%	23,3%	23,8%	29,6%	9,7%
Responsabilitat: les infermeres proporcionen cures infermeres segures, competents, compassives i conformes a l'ètica professional i, al mateix temps, donen compte de les seves accions i de les conseqüències que se'n deriven en l'exercici de la professió.	2,3%	4,4%	9,5%	24,2%	59,5%

Total de respostes	100%	100%	100%	100%	100%
--------------------	------	------	------	------	------

La taula mostra com les infermeres prioritzen els valors essencials en la seva pràctica professional. El compromís professional és el valor més destacat, sent prioritari per al 39%, seguit per la justícia social (31,2%). Intimitat i confidencialitat, i autonomia tenen més pes en segones i terceres posicions (35,8% i 29,6% respectivament en les seves categories). La responsabilitat, tot i ser fonamental, és majoritàriament considerada en cinquena posició (59,5%).

Això reflecteix una ordenació basada en la percepció de la rellevància d'aquests valors en diferents nivells de prioritització.

4.3 Bloc 3. Sobre les infermeres i els infermers del futur a Catalunya

En aquest tercer bloc s'ha preguntat quin ha de ser el paper de les infermeres i dels infermers en els propers 10 anys, a través d'una pregunta oberta amb un màxim de 600 caràcters.

516 persones, el 69%, han respost a aquesta pregunta.

S'observa que existeix una demanda significativa per millorar el **reconeixement professional** de les infermeres, destacant-ne la dedicació i competència. Es considera una prioritat essencial millorar les **condicions laborals**, amb un enfocament especial en la necessitat d'horaris de treball més humans i un entorn que promogui el benestar de les infermeres. També es detecta un fort suport per garantir que les infermeres disposin de **l'autonomia** necessària per oferir cures de qualitat sense restriccions excessives. Es destaca la importància de proporcionar **formació continuada i especialitzada**, considerada imprescindible per mantenir les infermeres actualitzades i millorar els serveis. Tot i que en menor mesura, també es recolza la **participació activa** de les infermeres en les decisions de salut i la seva assumpció de rols de lideratge dins dels equips assistencials.

Figura 2. Respostes del bloc 3. Font: elaboració pròpia.

5. Conclusions

Es valoren positivament totes les aportacions realitzades en aquesta iniciativa participativa, ja que proporcionen dades valuoses sobre el rol actual i futur de les infermeres i dels infermers dins del sistema sanitari de Catalunya. Les respostes a les preguntes obertes han estat especialment rellevants, ja que han permès reflexions i perspectives diverses.

Les aportacions de la ciutadania són fonamentals per establir les bases d'un futur més inclusiu i orientat a la millora de l'atenció sanitària. Les prioritats expressades per la ciutadania mostren una preocupació pel compromís professional i la justícia social, aspectes que seran fonamentals en la definició de les línies estratègiques que conformaran l'Estratègia de benestar, salut i cures de Catalunya.

Amb aquesta visió, es busca no només millorar la qualitat de les cures, sinó també garantir un futur on el sistema sanitari pugui afrontar els reptes emergents de manera eficaç i amb una atenció centrada en les persones i les seves necessitats.

Annex I. Qüestionari

PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN RELACIÓ AMB LES INFERMERES I INFERMERS DE CATALUNYA

El Departament de Salut està elaborant l'Estratègia de benestar, salut i cures 2025-2030 que guiarà les actuacions que es promoguin durant els propers anys.

Per aquest motiu, té interès conèixer les preferències i expectatives de la ciutadania sobre les infermeres i infermers, amb un formulari que recull les respostes de manera anònima i que es pot completar en 5 minuts.

Ajudeu-nos a conèixer-vos.

1. Amb quin gènere us identifiqueu? *

- Femení
- Masculí
- No binari
- Prefereixo no dir-ho.

2. Edat *

- Menys de 35 anys
- Entre 35 i 50 anys
- Entre 50 i 65 anys
- Més de 65 anys

3. Municipi de residència

BLOC 1. Sobre les actuacions de les infermeres i dels infermers a Catalunya

4. A continuació es descriuen diferents situacions que us podeu trobar quan accediu al sistema de salut de Catalunya. Com valoreu la importància de cadascuna d'elles?

- Gens important
- Poc important
- M'és indiferent
- Important
- Molt important

Que la infermera tingui els coneixements i les habilitats per proporcionar cures de qualitat, que respecti la vostra dignitat i protegeixi els vostres drets.

Que la infermera us recordi la importància de l'autocura, us recomani hàbits saludables i us faci sentir capaç per cuidar-vos.

En un possible escenari en què us trobeu en un procés de final de vida, és important que la infermera s'hi involucri i vetlli perquè es respectin les vostres creences, els valors i les voluntats anticipades.

Que la infermera us proporcioni informació precisa sobre el vostre estat de salut, i s'asseguri que l'enteneu en un entorn còmode i proper, perquè pugueu prendre lliurement les vostres decisions.

Que la infermera us orienti en la planificació de les vostres decisions de salut i, en cas que no tingueu la capacitat de decidir, vetlli per les vostres preferències.

Que la infermera eviti jutjar les vostres creences i valors, assegurant-se que els vostres pensaments i emocions es respectin.

Que la infermera actuï amb discreció i respecti la privacitat sobre el vostre estat de salut, mantenint la confidencialitat dins i fora del seu àmbit professional.

Que la infermera actuï amb una visió inclusiva i diversa i us tracti d'igual forma sigui quin sigui el vostre estat de salut, edat, gènere, lloc d'origen, creences i opinions, entre altres.

Que la infermera promogui el treball en equip i mantingui un tracte respectuós i col·laboratiu amb les seves companyes de professió i amb d'altres professionals.

Que la infermera es comprometi amb l'aprenentatge i la formació continuada, i també amb els dels altres, per oferir una atenció sanitària de qualitat.

Que la infermera promogui l'ús responsable i eficient dels recursos, i eduqui sobre la sostenibilitat ambiental, contribuint així a millorar el nostre entorn.

En l'àmbit comunitari, que la infermera es comuniqui amb la ciutadania amb honestat, claredat i precisió, en qualsevol dels canals que utilitzi.

Que la infermera pugui exercir el dret a l'objecció de consciència.

Que la infermera pugui exercir el dret de vaga per millorar el servei, sempre que es respectin els serveis mínims establerts.

Que la infermera actui amb eficiència i efectivitat, elaborant estratègies que garanteixin les cures infermeres necessàries.

Que la infermera participi en organismes professionals per defensar els valors i principis de la professió.

5. Respecte allò que s'ha tractat fins ara, trobeu a faltar alguna actuació que sigui important per a vosaltres?

BLOC 2. Sobre els valors de les infermeres i dels infermers

6. Tot seguit, es fa referència a 5 valors essencials de les infermeres i dels infermers de Catalunya. Podeu ordenar-los de més a menys importància, segons les vostres preferències? *

- Responsabilitat: les infermeres proporcionen cures infermeres segures, competents, compassives i conformes a l'ètica professional i, al mateix temps, donen compte de les seves accions i de les conseqüències que se'n deriven en l'exercici de la professió.
- Autonomia: les infermeres reconeixen l'autonomia de les persones i, per tant, respecten el seu dret a ser informades i a prendre lliurement les seves decisions.
- Intimitat i confidencialitat: les infermeres reconeixen la importància de preservar la intimitat i la confidencialitat, i protegeixen aquests drets en la relació professional per tal de garantir el benestar de la persona atesa en el procés de cures, en el marc d'una relació de confiança.
- Justícia social: les infermeres es comprometen a tractar les persones amb igualtat i a garantir un accés equitatiu a les cures infermeres, tenint present la globalitat de la societat, i afavorint el bé comú.
- Compromís professional: les infermeres reconeixen la importància de la professió infermera en el si de la societat i, per això, assumeixen el compromís de desenvolupar-la i millorar-la.

BLOC 3. Sobre les infermeres i els infermers del futur a Catalunya

7. Quin creieu que ha de ser el paper de les infermeres i dels infermers a Catalunya en els propers 10 anys?